

PATEIKIAMOS INFORMACIJOS APIBENDRINIMAS	PASTABOS
Bendra ekonominė informacija	
<p>Infliacija rugsėjį išaugo nuo 27,4% rugpjūtį iki 31,4%, pirmadienį parodė Pakistano statistikos biuro (PBS) duomenys, Infliaciją daugiausiai lėmė aukštos energijos resursų kainos. Gegužės mėnesį fiksuota rekordinė 38 proc. metinė infliacija, kurią dalinai sąlygojo IMF reformų įgyvendinimas, įskaitant subsidijų panaikinimą ir importo ribojimų sušvelninimą. M-to-M rugsėjį infliacija padidėjo 2%, o rugpjūtį – 1,7%. Finansų ministerija savo mėnesinėje ataskaitoje nurodė, kad artimiausią mėnesį infliacija išliks aukšta – svyruos apie 29–31 proc. – dėl padidėjusių benzino ir energijos tarifų, tačiau vėliau turėtų sumažėti, ypač nuo antrosios einamųjų fiskalinių metų pusės, kuri 2024 m. prasidės sausio 1 d.</p> <p>Liepą Tarptautinis valiutos fondas patvirtino 3 mlrd. USD paskolą, kuri padėjo išvengti nemokumo.</p>	
<p>Pakistano eksportas į Kiniją per pirmuosius du einamųjų 2023–24 fiskalinių metų mėnesius (liepa - rugpjūtis), palyginti su atitinkamo praėjusių metų laikotarpio eksportu, padidėjo 5,16 proc., tačiau bendras Pakistano eksportas į kitas šalis sumažėjo 8,26% – nuo 4,951 mlrd. USD iki 4,541 mlrd. USD. Bendras eksportas į Kiniją siekė 350,297 mln. USD (2022–2023 m. – 333,077 mln.).</p> <p>Lyginant M-2-M importas iš Kinijos į šalį rugpjūtį sumažėjo 6,67 proc., palyginus su 962,980 mln. USD liepos mėn., o bendras importas į šalį sumažėjo 26,01 proc. - nuo 11,474 mlrd. USD iki 8,489 mlrd.</p>	
<p>Afganistano importas per Pakistaną pagal tranzitinės prekybos priemonę ATT (<i>Afghan transit trade</i>) per praėjusius fiskalinius metus išaugo beveik dviem trečdaliais iki 7,3 mlrd. USD. Atrodo, kad yra tam tikras ryšys tarp tranzitinės prekybos padidėjimo ir Pakistano pirkimų sumažėjimo - oficialūs statistiniai duomenys rodo, kad iš 2,8 mlrd. USD Afganistano importo prieaugio per ATT, apie 2,3 mlrd. USD sudarė prekės, kurių Pakistanas nepirko užsienio rinkose. Pakistano valdžios institucijos atliko PAK importuotų prekių analizę - buvo atskleista, kad kai kurios iš šių prekių buvo importuotos pagal ATT schemą, bet vėliau kontrabanda gabenamos atgal į Pakistaną.</p>	
<p>JK įsikūrusios bendrovės ACE Money Transfer ataskaitoje teigiama, kad neteisėtai veiktos PAK, tokios kaip prekyba juodojoje rinkoje, valiutos (USD) kontrabanda, padaro Pakistano ekonomikai 23 mlrd. USD nuostolį per metus.</p>	
<p>Pakistano brangakmenių ir juvelyrų asociacijos duomenimis, 24 karatų aukso kaina sumažėjo 13 546 rupijų už 10 gramų iki 171 039 rupijų.</p>	
Energetikos sektorius	
Pagrindinė tema šalyje išlieka energijos resursų kainos vartotojams ir pramonei.	
<p>Šalyje senkant dujų atsargoms, laikinasis energetikos ministras Muhammadas Ali sakė, kad pagal apkrovos valdymo planą dujos vartotojams bus tiekiamos tik aštuonias valandas, nes palyginus su praėjusiais metais, gamtinių dujų atsargos sumažėjo 18 proc. Energetikos ministras taip pat vylėsi, kad dujų trūkumo pramonei klausimas bus išspręstas gruodį, nes Pakistaną turėtų pasiekti du suskystintų gamtinių dujų kroviniai [Pakistanas turi tik du LNG terminalus]. Ministras teigė, kad nepaisant įvairių suvaržymų, dedamos visos pastangos, kad ateinantį žiemos sezoną būtų užtikrintas dujų prieinamumas buities, pramonės ir trąšų sektoriams, valdant minimalų dujų apkrovą. Vyriausybė tęsia kovą su elektros energijos vagimis ir jau yra surinkusi iš pažeidėjų 16 mlrd. rupijų (~57 mln. USD). Taip pat buvo nuspręsta pakeisti visų elektros skirstymo įmonių (DISCO) direktorių valdybą, DISCO valdymas ilgalaikės koncesijos būdu būtų perduotas privačiam sektoriui. Žiniasklaidoje pasirodė pranešimai, kad Vyriausybėje jau svarstomas dujų tarifo didinimas, įskaitant saugomas vartotojų grupes (suvartojančias iki 90 m³ šaltaisiais metų mėnesiais) iki šiol besinaudojusias žemais fiksuotais tarifais. Toks didinimas ypatingai paveiktų sunkiai besiverčiančius namų ūkius, kurių Pakistane yra, ypač esančius šaltesnėje klimatinėje juostoje (Beludžistanas).</p>	

AKTUALIOS PAKISTANO EKONOMINĖS INFORMACIJOS SUVESTINĖ

2023 m. rugsėjo mėn.

<p>Laikinoji vyriausybė nuo spalio 1 d. 15-kai dienų <u>sumažino benzino kainą</u> 8 Rs už litrą (bus 323.38 Rs, apie 1,1 EUR) ir 11 Rs už litrą dyzelino kainą (bus 318.18 Rs, apie 1.08 EUR), taip pat buvo sumažintas žibalo tarifas 7,53 Rs už litrą iki 237,28 Rs (apie 0.81 EUR) ir lengvojo dyzelino - 7,77 Rs už litrą iki 212,45 Rs (apie 0.72 EUR). Toks sprendimas buvo priimtas dėl pagerėjusio Pakistano valiutos kurso bei dėl palankesnių naftos produktų kainų pasaulinėje rinkoje.</p>	
<p>Finansų rinka</p>	
<p>Pakistano valstybinis bankas (SBP) kategoriškai paneigė kai kurių žiniasklaidos priemonių <u>pranešimus, kuriuose teigiama, kad indėliai, viršijantys 500 000 rupijų, yra nesaugūs</u>. SBP sakė, kad Pakistano bankų sistema yra pakankamai kapitalizuota, labai likvidi ir pelninga, o grynųjų neveiksnių paskolų lygis yra mažas. Visi indėliai iki 500 000 rupijų (~1790 USD) yra apdrausti Indėlių apsaugos korporacijos draudimu ir apdrausta suma bankui žlugus indėlininkams taptų prieinama nedelsiant, o likusios indėlių sumos taip pat yra susigrąžinamos finansų reguliatoriaus kontroliuojamo proceso pagalba. SBP teigimu, šiuo metu 94% indėlininkų yra visiškai apsaugoti pagal 2016 m. Indėlių apsaugos įstatymą.</p>	
<p>Pakistano valstybinis bankas (SBP) trečiadienį pranešė suteikęs pagrindinį leidimą <u>(IPA) steigti penkis skaitmeninius bankus</u> („HugoBank Limited“, „KT Bank Pakistan Limited“, „Mashreq Bank Pakistan Limited“, „Raqqami Islamic Digital Bank Limited“ ir „Telenor Microfinance Bank Limited“), siekdamas „skatinti inovacijas, finansinę įtrauktį ir daryti skaitmenines finansines paslaugas labiau prieinamomis“. SBP pažymėjo, kad yra visiškai įsipareigojęs remti įvairias suinteresuotąsias šalis siekiant „šviesios, novatoriškos ir skaitmeninėmis galiomis turinčios bankininkystės Pakistane ateities“.</p>	
<p>Žemės ūkio sektorius</p>	
<p>Laikinasis pramonės, prekybos ir žemės ūkio ministras atskleidė planus per ateinančius du mėnesius pristatyti išsamią 10 metų <u>žemės ūkio skatinimo strategiją</u>, daug dėmesio skiriant vandens išteklių išsaugojimui. Pabrėždamas modernių technologijų poreikį medvilnės gamyboje, ministras pabrėžė unikalią Pietų Pendžabo padėtį medvilnės auginimo srityje, pažymėjo, kad yra ūkininkai aprūpinami kokybiškais sėklomis ir pesticidais, kad padidėtų pasėlių derlius.</p>	
<p>Kita ekonominiam bendradarbiavimui aktuali informacija</p>	
<p><u>Tekstilės sektoriaus pelnas</u> 2022–2023 fiskaliniams metams dėl didesnių finansavimo sąnaudų, brangios medvilnės [nepalankios oro sąlygos sunaikino nemažai pasėlių] ir didėjančių energijos tarifų [nuo 2023 m. kovo 1 d. dėl Tarptautinio valiutos fondo (TVF) paskolų programos sąlygų panaikinti lengvatiniai energijos tarifai tekstilės sektoriui] sumažėjo 24% iki 72,6 mlrd. Rs (apie 274 mln. USD). Nors vieno iš svarbiausių šalies sektorių pardavimai augo 15 proc., tačiau pardavimus konvertavus į USD sektorius smuko 17 proc.</p>	
<p>Didžiausioje šalyje Karačio <u>laivų statykloje</u> per pastaruosius penkerius metus fiksuojamą 90 proc. verslo nuosmukį statybininkai ir rangovai aiškina mažėjančia naujų krovinių ir žvejybos laivų paklausa, žuvininkystės sektoriaus nuosmukiu ir didėjančiomis žaliavų kainomis. Infliacija, reformos, reikalingos 3 mlrd. USD TVF programai, palūkanų normos, padidėjusios benzino ir dyzelino kainos privedu verslus prie bankroto ribos.</p>	